

Duitsland wil nu wel helpen bij beschermen van hulpleveranties

Top moet impasse Libië doorbreken

DOOR OENE VAN DER WAL

BERLIJN - Op de tweedaagse top van de NAVO-ministers van buitenlandse zaken, die vandaag in Berlijn begint, moet de impasse rond het militaire ingrijpen in Libië worden doorbroken. Maar voornamelijk heerst er vooral onenigheid.

De gastheer van de bijeenkomst, de Duitse minister Westerwelle (Buitenlandse Zaken), is faliekant tegen deelname van Duitse militairen aan de operatie-Libië. Maar hij zit wel aan tafel bij het

NAVO-beraad waar het vooral zal gaan om het verwijt van Frankrijk en Groot-Brittannië aan hun partners dat zij in militair opzicht te weinig doen. Hoe groot de irritatie is blijkt

wel uit opmerkingen van de Franse minister Longuet (Defensie). Hij noemde de bereidheid van Duitsland om wel bij te dragen aan een humanitaire missie naar Libië spottend een soort 'mondeling herexamen'.

Berlijn onthield immers zijn stem aan de VN-resolutie die een ingrijpen mogelijk maakte. Volgens ontrook het schielijk zijn marineschepen in de Middell-

landse Zee aan het NAVO-bevel. Duitsland deed er alles aan om vooral niet militair bij het Libië-conflict betrokken te raken.

Des te opmerkelijker is het dat Duitsland nu wel wil helpen bij het beschermen van hulpleveranties aan Libië door EU-Battle-groups (gevechtseenheden).

De EU-landen werden het dinsdag in Luxemburg eens over een mogelijke hulpmissie. West-

terwelle sluit daarbij het sturen van Duitse troepen ineens niet meer uit. Onduidelijk is met welk mandaat en welke bewapening. Hij claimt dat zijn land consequent handelt. Want 'humanitaire hulp is altijd neutraal'. Hij wil dat een dergelijke missie 'zichtbaar geschieden van lopende militaire operaties' plaatsvindt. Duitsland wil, evenals de EU, een officieel hulpverzoek af-

wachten van de VN.

Westerwelle trad onlangs terug als voorzitter van liberale regeringspartij FDP. In zijn rol als Duitslands topdiplomaat wordt hij fel bekritiseerd. Hij kan alleen al daarom een succes op de NAVO-top gebruiken. Maar de Duitse militaire vakbond hekelde de 'zigzagkoers' van de regering. Op de Berlijnse top moeten de rollen tussen NAVO en EU wor-

den verdeeld. De NAVO claimt dat het de rebellen met succes tegen Khadaffi's troepen beschermt. Maar al tweemaal zijn per ongeluk rebellen gebombardeed. Die klagen bovendien dat de NAVO te weinig doet. Wapenleveranties aan de opstandelingen stuiten op een VN-wapenembargo. De Europese NAVO-landen ruziën ook nog over de opvang van vluchtelingen.

Ouattara wil snel veiligheid herstellen

ABIDJAN - De nieuwe Ivoiriaanse president Ouattara geeft toprioriteit aan het herstel van de veiligheid in zijn door burger-twist verscheurde land.

Hij wil dat het Internationaal Strafhof (ICC) in Den Haag onderzoek doet naar misdrijven die door beide kampen zijn gepleegd, zei hij gisteren.

Ivoorkust is vijf maanden het toneel geweest van een bloedige machtsstrijd tussen Ouattara, die in november de presidentsverkiezingen won, en zijn rivaal Gbagbo, de zittende president die weigerde zijn nederlaag te erkennen. Het geweld heeft minstens 1500 mensenlevens geëist. Beide strijdende partijen zouden zich schuldig hebben gemaakt aan moordpartijen en verkrachtingen.

Gbagbo werd maandag gearresteerd. Ouattara, die de steun

had van de internationale gemeenschap, kon daardoor eindelijk zijn ambt aanvaarden. Hij lijkt schoon schip te willen maken. Binnenkort wil de president praten met ICC-hoofdaanklager Luis Moreno Ocampo over strafvervolgung van degenen die zich schuldig hebben gemaakt aan oorlogsmisdaden.

Daarbij blijven Ouattara's eigen manschappen niet buiten schot, verzekerde hij. Hij wil naar eigen zeggen een voorbeeld stellen. „Niet alleen voor Ivoirianen, maar voor Afrika en de hele wereld.” De massaslachtingen waarvan mensenrechtenorganisaties melding hebben gemaakt, noemde hij onaanvaardbaar.

Bij de handhaving van de openbare orde krijgt Ouattara voorlopig hulp van Frankrijk. Met Franse militaire steun konden Ouattara's manschappen Gbagbo overmeesteren.

Aanvaring tussen NV-A en regering

BRUSSEL - De Vlaams-nationalistische NV-A is kwaad op de demissionaire Belgische regering, omdat die volgende week een meerjarenbegroting wil indienen bij de Europese Commissie.

De partij van Bart De Wever stoort zich hevig aan het feit dat zij niet bij de opstelling van de begrotingsplannen is betrokken. De NV-A maakt geen deel uit van het kabinet onder leiding van Yves Leterme, dat bestaat uit christendemocraten, socialisten en liberalen.

Leterme en zijn ploeg dienden in afwachting van een nieuw kabinet slechts op de winkel te passen maar zijn daar ondertussen al tien maanden mee bezig.

De NV-A eiste gisteren een parlementair debat over de regeringsplannen. Ze wil zelf ook met een reeks voorstellen komen. Het conflict tussen de grootste partij in België en de regering zet de kabinetformatie, die al sinds 13 juni vorig jaar aan de gang is, verder onder druk.

De EU-lidstaten zijn volgens nieuwe regels verplicht in het voorjaar hun begrotingsplannen voor te leggen aan de Europese Commissie. Die kan dan beoordelen of ze een gezond financieel beleid voeren.

Premier Leterme maakte afgelopen dinsdag bekend dat België

mikt op een begrotingstekort van 2,8 procent volgend jaar (tegen 4,1 procent in 2010). In 2015 zou de Belgische begroting weer in evenwicht moeten zijn.

Volgens de NV-A verweist dat maatregelen die het beleid voor de komende vier jaar volledig vastleggen. De partij heeft het gevoel buitenspel gezet te worden en eist inspraak. De regeringsonderhandelingen opblazen doet ze nog niet.

Volgens Belgische media zit er in die besprekingen overigens nog geen enkel schot. De christendemocraat Wouter Beke, die de kabinetformatie sinds een aantal weken leidt, zou niet meer doen dan 'schijnmanoeuvres' uitvoeren.

De formatie in België draait om een staatshervorming, die Vlaanderen en Wallonië meer autonomie moet geven. Vooral de NV-A dringt daarop aan. De Franstalige partijen staan op de rem. Zij vrezen een verdere verarming van Wallonië en het grotendeels Franstalige Brussel.

België is inmiddels qua vorming van een nieuwe regering in het bezit van het Europees record. In Cambodja duurde de vorming van een regering ooit 353 dagen, dat is het wereldrecord. Als er op 1 juni 2011 nog steeds geen regering is sneuvelt ook dit record.

Vluchtelingen Doden na bootongeval bij Italië



PANTELLERIA - Italiaanse kikkvormannen proberen bij het Italiaanse eilandje Pantelleria enkele in zee geraakte vluchtelingen in veiligheid te brengen. Andere vluchtelingen klampen zich wanhopig vast aan het wrak en aan elkaar. Voor twee mensen kwam de hulp te laat, naar een persoon werd

gisteravond nog gezocht. Ongeveer tweehonderd Noord-Afrikaanse vluchtelingen wilden aan boord van een oude vissersboot oversteken naar Europa. De boot was vijf dagen geleden vertrokken uit Tripoli maar sloeg op de rotsen bij het eilandje tussen Sicilië en Tunesië.

Malta en Italië worden sinds enkele maanden overspoeld met vluchtelingen, die sinds de onrust in landen als Tunesië en Libië massaal de boot nemen richting Europa. Vorige week zonk ook al een overvolle boot, met tientallen doden tot gevolg.

FOTO AP/ITALIAN COAST GUARD

Laurent belooft beterschap

BRUSSEL - De Belgische prins Laurent belooft dat hij voortaan keurig in het gareel zal lopen: geen buitenlandse uitstapjes meer zonder dat vader koning Albert en de regering dat hebben goedgekeurd, geen diplomatieke contacten zonder dat Buitenlandse Zaken daarmee instemt, en verder zal hij afzien van elke daad die tot 'polemieken' kan leiden. En gaat Laurent toch over de schreef, dan verliest hij zijn riantie uitkering van 26.000 euro per maand.

De overstreden prins heeft dat allemaal in een brief aan premier Leterme toegezegd. „Prins Laurent beseft dat hij zich geen nieuwe uitschuiver kan veroorloven”, zei Leterme gisteren.

Ook zoons Alaa en Gamal in verdachtenbank Mubarak vast om corruptie

CAIRO - De voormalige Egyptische president Hosni Mubarak en zijn zoons Alaa en Gamal zijn in hechtenis genomen. Ze blijven vijftien dagen vastzitten en worden volgende week gehoord door de rechter in Caïro. Ze worden verdacht van onder meer machtsmisbruik en corruptie.

De 82-jarige oud-president, die op 1 februari na massale straatprotesten moest overstappen, ligt in Sharm el-Sheikh in het ziekenhuis met hartproblemen. Hij kreeg daar dinsdag last van tijdens een verhoor. Over zijn toestand doen tegenstrijdige berichten de ronde.

Gamal en Alaa Mubarak zijn gisteren overgebracht naar het gevangeniscomplex Tora in Caïro waar al meer topfunctionarissen van het oude regime vastzitten. Ze werden overgebracht nadat zij twee dagen waren verhoord in Sharm el-Sheikh. Er wordt ook gekeken naar hun rol bij de poging de straatprotesten met geweld neer te slaan. Tijdens de drie weken durende demonstraties vielen zeker 380 doden.

Gamal geldt als de architect van de economische liberalisering en privatisering die het land de afgelopen tientallen jaren doormaakte. De kloof tussen arm en rijk nam daardoor toe en

veel partij- en overheidsfunctionarissen wisten grote rijkdom te vergaren.

Gamal werd volgens waarnemers ook klaargestoomd om zijn vader op termijn op te volgen. Hij had onder meer een hoge positie binnen de regerende NDP. Zijn broer Alaa bleef meer op de achtergrond. Eind vorige eeuw was hij betrokken bij een reeks schimmige zakendeals.

Mubarak en zijn familie verbleven sinds de val van hun regime in de badplaats Sharm el-Sheikh. Ze mogen het land niet verlaten en hun vermogen is bevroren. Mubarak kwam in 1981 aan de macht.

Obama wil drastisch bezuinigen

WASHINGTON - De Amerikaanse president Obama heeft gisteren een pakket drastische bezuinigingen op de overheidsuitgaven aangekondigd. De maatregelen moeten ertoe leiden dat de begrotingstekorten de komende twaalf jaar met 4 biljoen dollar (2,77 biljoen euro) krimpen.

De VS geven nu jaarlijks 1,65 biljoen dollar meer uit dan dat er aan belastingen binnenkomt. Volgens Obama is dat geen houdbare situatie: „We moeten op kleinere voet gaan leven, ons tekort terugdringen en terugkeren op een pad dat ons in staat stelt onze schulden af te lossen.”

Obama wil onder meer bezuinigen op gezondheidszorg. Dat sluit aan bij zijn voornemen om een verplichte zorgverzekering in te voeren. De overheid hoeft dan niet meer op te draaien voor de medische verzorging van mensen die het zelf niet kunnen betalen. Ook wordt gesneden in het defensiebudget. Op sociale zekerheid en nationale veiligheid wordt niet bespaard.

Verder sneuvelen belastingvoordelen voor Amerikanen die meer dan 250.000 dollar per jaar verdienen. Obama zei die maatregelen niet langer voor zijn rekening te willen nemen. Volgens Obama zijn alleen de allerrijksten er de afgelopen jaren financieel op vooruit gegaan en kunnen zij best meer gaan betalen.

ITALIË

Kamer stemt voor 'Red Silvio-wet'

De Italiaanse Kamer van Afgevaardigden heeft gisteren ingestemd met een nieuwe wet 'ad personam' of 'Salva Silvio' (Red Silvio); een wet die volgens de oppositie speciaal is gemaakt om premier Silvio Berlusconi uit zijn persoonlijke problemen met justitie te helpen. Van de afgevaardigden stemden er 314 voor de wet en 296 tegen. De wet, die nu ter goedkeuring naar de senaat gaat, verkort verjaringstermijnen.

JEMEN

Vijf doden bij protest in Sanaa

In de Jemenitische hoofdstad Sanaa zijn gisteren bij botsingen tussen aanhangers van president Ali Abdullah Saleh en militairen loyaal aan de gedeserteerde generaal Ali Mohsen vijf doden gevallen, aldus de nieuwsvzender Al-Jazeera. In de zuidelijke stad Aden vielen nog eens twee doden bij confrontaties tussen veiligheidstroepen en tegenstanders van de al 32 jaar regerende Saleh.

WIT-RUSLAND

'Verdachten bom metro bekennen'

De mensen die zijn opgepakt wegens een explosie maandag op een metrostation in de Wit-Russische hoofdstad Minsk, hebben toegegeven dat ze een aanslag hebben gepleegd. Dat zei de Wit-Russische president Loekasjenko gisteren. In een tv-toespraak droeg Loekasjenko zijn veiligheidsdiensten op hard in te grijpen. Tijdens de avondspits maandag ontplofte een bom op het metrostation Oktjabrskaja. Er vielen twaalf doden en meer dan honderd gewonden.

DUITSLAND

'Marine schuldig aan dood broer'

Een Somalische piraat houdt een Nederlandse militair medeverantwoordelijk voor de moord op zijn broer. Dat zei hij gisteren voor de rechtbank in Hamburg. De Nederlandse marine ontzette vorig jaar het gekaapte Duitse vrachtschip Taipan en nam tien Somalische piraten gevangen, die nu in Hamburg worden berecht. Richard de Wind van de Koninklijke Marine wees tijdens het proces op een van de piraten en verklaarde dat die zich berouwvol had getoond en waardevolle informatie over de piraterij had gegeven. Die informatie bereikte Somalië, waar de familie van de 28-jarige piraat is bedreigd. Zijn oudere broer zou zijn vermoord en diens familie zou op de vlucht zijn geslagen.

FRANKRIJK

Parijs wil straf voor hoerenlopers

De Franse Tweede Kamer wil hoerenlopers in de toekomst gaan straffen. Mannen die prostituties bezoeken, riskeren straks een gevangenisstraf van zes maanden en een boete van 3000 euro. Dat staat in een voorstel van de twee grootste partijen van het land, de centrumrechtse UMP en de sociaal-democratische PS, meldde de krant Le Point gisteren. „Er moet een einde komen aan de uitbuiting van deze kwetsbare vrouwen”, aldus het rapport.

MEXICO

Drugskartel achter moorden

Volgens de Mexicaanse autoriteiten zit het beruchte drugskartel Los Zetas achter de dood van zeker 16 mensen die deze week werden aangetroffen in massagraven in de omgeving van San Fernando. De politie heeft zeventien verdachten aangehouden. De doden zijn waarschijnlijk ontvoerde buspassagiers. De afgelopen maanden verdwenen zeker zes bus- en met passagiers spoorloos.

AANKLACHT TEGEN DEMJANJUK

Een les in overleven, zelfs over de eigen dood heen

MÜNCHEN - Een les in overleven, zelfs over de eigen dood heen. Dat was de eerste zittingsdag waar Nederlandse aanklagers het woord mochten voeren.

Rob Wurms mag dan vorige maand op 68-jarige leeftijd plotseling zijn overleden, zijn indrukwekkende verhaal klonk toch in de Duitse rechtbank. Over zijn zusjes Kaatje (15) en Veronica (13), die in Sobibor werden vermoord. Net als hun moeder Rachel en een groot aantal andere leden van zijn familie. „Toen dit proces begon, in het najaar van 2009, was ik emotioneel niet goed in staat hun namen voor uw rechtbank uit te spreken. Nu kan ik dat wel en daarom zal ik nu hun namen noemen.” Robs verklaring wordt voorgelezen door een van de advocaten. Robs vrouw en dochter houden elkaar vast. Ze horen hoe Rob de maximale straf eist. „Ik acht dat rechtvaardig en hoop en bid, dat dit tenminste één massamoordenaar in spe ervan zal weerhouden een massamoordenaar te worden.”

Een les in overleven is ook Jules Schelvis. De 91-jarige man die Sobibor wereldwijd onder de aandacht bracht, overleefde het vernietigingskamp. Deze zittingsdag schuift hij 's mor-



Demjanjuk passeert Jules Schelvis (l) en Robert Cohen.

FOTO AFP/SEBASTIAN WIDMANN

gens in hotel Europa in de ontbijtzaal aan. Hij heeft prima geslapen, zegt hij. „Ik ben ook niet gespannen. Ik heb alles op schrift staan. Er kan juridisch

misschien van alles mis aan zijn, maar het is mijn verhaal.” Een paar uur later bestijgt hij als eerste het spreekgestoelte. Vertelt over al diegenen die hij

verloor. „Ik vraag mij nog steeds af hoe mensen ertoe kunnen komen ver van het krijgstoneel, zonder bedenken, duizenden voor hen onbekende



Marcus de Groot en Rob Wurms zijn medeaanklagers in het proces tegen John Demjanjuk in München. Beide Noord-Hollanders verloren familie in vernietigingskamp Sobibor. Kampbezoeker Demjanjuk zou hier hebben geholpen om 27.000 joden te vergassen. Verslaggever Jacob van der Meulen volgt Marcus de Groot en de nabestaanden van Rob Wurms, die onlangs overleed.

personen de dood in te jagen? Welnu, één van hen ligt roerloos in deze zaal, zonder antwoord op mijn vraag te geven. Geloof me, het onmetelijke verdriet over het lot van mijn dierbaren, zal mij de jaren dat ik nog leef bijblijven. Wat ik verlang is de waarheid en gerechtigheid over Sobibor.”

Kracht is ook hoorbaar in de stem van Edammer Marcus de Groot. Na de moord op zijn ouders kwam hij net als de vele andere aanwezigen als oorlogsvrijwilliger in de wereld te staan. Hij verloor in totaal 68 familieleden. „Ik ben vele jaren onder psychiatrische behandeling geweest. Er is geen dag in mijn

leven geweest dat ik niet met de Shoah bezig was.” Hij vervolgt: „Ik verzoek het hof Demjanjuk schuldig te bevinden en laat de strafmaat gaarne ter beoordelen van het hof.”

En dan die man in dat bed. Roerloos op zijn rug, zonnebril op en de handen op de buik gevouwen. Zwijgend, als altijd. De kennelijk goede staat waarin de verdachte zich vandaag bevindt, is ook de voorzitter van de rechtbank opgevalen. Aan het slot richt hij zich tot Demjanjuk. „Toont u morgen hier eens dat u net zo gezond bent als u buiten deze zaal wel eens laat zien.” Die zit, rumoert het door het publiek.

TO&HENK
RECESSIE

PAUL KUSTERS

